

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.428/16/2021.

A tanács tagjai: Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A kérelmező: Pharmaroad Kft. (Budapest, Kabai u. 1.)
A kérelmező képviselője: Dr. Szigeti-Szabó Andrea ügyvéd (Bihary-B. Szabó-Jean-Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda, Bécsi út 52. II./6-7.)

Az ajánlatkérő: Semmelweis Egyetem (Budapest, Üllői út 26.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Farkas Dénes kamarai jogtanácsos

A közbeszerzés tárgya, becsült értéke: „SE részére egyedi import gyógyszerek beszerzése”, 391.584.090.- Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés d) pontjára, valamint a Kbt. 69. § (2) és (4)-(5) bekezdésére tekintettel a Kbt. 71. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő eljárást lezáró, és azt követően hozott valamennyi döntését.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat közlésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a kérelmező részére 150.000,- Ft, azaz százötvenezer forint eljárási költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 1.657.920.-Ft, azaz egymillió-hatszázötvenhétezer-kilencszázhusz forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a kérelmező részére a határozat kézbesítését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A

keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő Kbt. Második része szerinti nyílt, árubeszerezésre irányuló keretmegállapodásos közbeszerzési eljárásának ajánlati felhívása 2021. június 25-én került feladásra, mely az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 124-327693 azonosító számon jelent meg 2021. június 30. napján. A keretmegállapodásos eljárás több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás megkötésére irányult.

2. A felhívás releváns rendelkezései a következők:

A felhívás II.1.4.) pontja szerint a beszerzés tárgya a következő „A Semmelweis Egyetem részére egyedi import útján történő gyógyszerek beszerzése adásvételi keretmegállapodás keretében: Magyarországon forgalomba hozatali engedéllyel nem rendelkező gyógyszerek beszerzése nettó 261 056 060 Ft keretösszegig + opció: 130 528 030 Ft, de legfeljebb 18 hó időtartamig. (Tervezett mennyiség: 28 000 doboz.)

A teljes mennyiséget a keretösszeg mértéke képezi.

ATC kód: A01-től V08-ig.”

Az ajánlatkérő az ajánlatokat a legalacsonyabb ár értékelési részszempontja alapján kívánta értékelni azzal, hogy a II.2.14) pont értelmében „Az „ár” ért. szempont alatt „a termelői vagy az import beszerzési ártól való pozitív irányú eltérés mértéke (a termelői/import beszerzési ár %-ában kifejezve, kettő tizedesjegy pontossággal, min. 0,01 %)” értendő.”

A felhívás III.1.1) pontjában a kizáró okok az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

„Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, akivel szemben a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kizáró okok valamelyike fennáll.

Az ajánlatkérő kizárja az eljárásból azt az ajánlattevőt, alvállalkozót vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki a fenti kizáró okok hatálya alá tartozik, vagy részéről a kizáró ok az eljárás során következik be.

A fenti kizáró ok fennállása ellenére az ajánlattevő és az alvállalkozó nem zárható ki a közbeszerzési eljárásból, amennyiben a Kbt. 64. § szerint igazolja megbízhatóságát.

A megkövetelt igazolási mód:

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 1-16. §-ai alapján:

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 1. § (1) bek. alapján ajánlattevőnek, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetnek ajánlata benyújtásakor az EKR-ben kitöltött egységes európai közbeszerzési dokumentum (EEKD) benyújtásával kell előzetesen igazolnia, hogy nem tartozik a Kbt. 62. § (1)–(2) bekezdésében előírt kizáró okok hatálya alá, figyelemmel a Kbt. 67. § (1)–(2) bek.-re is.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rend 15. §-a értelmében az ajánlattevő az alkalmasság igazolásában részt vevő alvállalkozó vagy más szervezet vonatkozásában csak az EEKD-t köteles benyújtani a Kbt. 62. §-ában foglalt kizáró okok hiányának igazolására.

Közös ajánlattétel esetén a közös ajánlattevők mindegyike, kapacitást nyújtó szervezet(ek)/személy(ek) igénybe vétele esetén az érintett szervezet(ek)/személy(ek)

mindegyike képviselőjében az ajánlattevő képviselője tölti ki az EKR-ben a formanyomtatványokat.

Ajánlattevőnek az eljárás eredményéről szóló döntés meghozatala előtt, Ajánlatkérő erről szóló felhívásra a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 8.§, 10.§, 12-13. § szerinti igazolások, nyilatkozatok benyújtásával kell igazolnia, hogy vele szemben nem állnak fenn a Kbt. 62. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott kizáró okok.

A Kbt. 67. § (4) bek. alapján az ajánlatba be kell nyújtani – az EKR nyilatkozatmintájának felhasználásával – az ajánlattevő arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy nem vesz igénybe a szerződés teljesítéséhez a Kbt. 62. § (1)–(2) bek. szerinti kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a Kbt. 64. §-ára. Amennyiben öntisztázás esete áll fenn, az ajánlattevő a Kbt. 64. § (2) bekezdése szerint köteles azt igazolni.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rend 8. § ib) és ic) pontjai értelmében ajánlattevőnek a Kbt. 62. § (1) bek k) pont kb) és kc) alpontjai vonatkozásában – szintén az EKR-ben rendelkezésre álló nyilatkozatminta segítségével – nyilatkozatot kell benyújtania a kormányrendeletben előírt tartalommal.

Az EKR-ben található űrlap felhasználásával Ajánlattevőnek nyilatkoznia kell, hogy vele szemben változásbejegyzési eljárás van-e folyamatban. Folyamatban lévő változásbejegyzési eljárás esetén a 321/2015. (X. 30.) Korm. rend 13. §-a alapján csatolni kell a cégbírósághoz (vagy az Ajánlattevő országában a változásbejegyzési jogköröket gyakorló szervhez) benyújtott változásbejegyzési kérelmet és az annak érkezteséről a cégbíróság által megküldött igazolást.

A kizáró okokra és az alkalmassági követelményekre vonatkozóan a közbeszerzés megkezdését megelőzően kiállított igazolások is benyújthatók (felhasználhatók) mindaddig, ameddig az igazolásokban foglalt tény, illetve adat tartalma valós.

A Kbt. 69.§ (11a) bekezdése értelmében a kizáró okok fenn nem állása igazolásának körében nem kérhető a gazdasági szereplőtől olyan igazolás benyújtása, amelyet a Semmelweis Egyetem részére a gazdasági szereplő korábbi közbeszerzési eljárásban az EKR-ben elektronikus úton már benyújtott. Ebben az esetben a gazdasági szereplő nyilatkozik arról, hogy mely korábbi eljárásban benyújtott igazolást kéri figyelembe venni a bírálat során”.

A felhívás III.1.3) pontjában a Műszaki, illetve szakmai alkalmassági feltételek az alábbiak szerint kerültek rögzítésre:

A kiválasztási szempontok felsorolása és rövid ismertetése:

Ajánlatkérő a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján az alkalmassági követelmény előzetes igazolására elfogadja ajánlattevők egyszerű nyilatkozatát, így elegendő az egységes európai közbeszerzési dokumentum IV. részének alfa szakaszát kitölteni.

A Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján az utólagos igazolási kötelezettség körében benyújtandó igazolások:

M/1.) A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján ajánlattevő ismertesse az ajánlati felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben (36 hónapban) történt, legjelentősebb, gyógyszerkészítmények szállítása tárgyú teljesítéseit legalább az alábbi tartalommal:

- a szerződés tárgya olyan részletességgel, hogy abból az alkalmassági feltételnek való megfelelés megállapítható legyen,
- a szállítás mennyisége,
- a teljesítés ideje (kezdő és befejező időpontja év/hónap/nap, megjelöléssel),
- a szerződést kötő másik fél megnevezése, címe, a referenciát nyújtó személy neve, elérhetősége,
- nyilatkozat arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e,

— saját teljesítés aránya (adott esetben).

A referencia bemutatáshoz mellékelni kell a 321/2015. (X.30.) Kr. 22. § (1) bek.-e szerint,

— ha a szerződést kötő másik fél a Kbt. 5. § (1) bek. a)-c) és e) pontja szerinti szervezet, illetve nem magyarországi szervezetek esetében olyan szervezet, amely a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján ajánlatkérőnek minősül, az általa kiadott vagy aláírt igazolást,

— ha a szerződést kötő másik fél az előzőekhez képest egyéb szervezet, az általa adott igazolást vagy az ajánlattevő, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet nyilatkozatát.

A 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 21/A. § alapján Ajánlatkérő a teljesítés igazolásaként köteles elfogadni annak igazolását is, ha a referenciakövetelményben foglalt eredmény vagy tevékenység a szerződés részteljesítéseként valósult meg.

Ajánlattevő az ajánlatkérő által előírt alkalmassági követelményeknek a Kbt. 65. § (6)-(7), (9) és (11) bekezdéseiben foglaltak szerint is megfelelni.

A Kbt. 69.§ (11a) bekezdése értelmében nem kérhető a gazdasági szereplőtől olyan igazolás benyújtása, amelyet a Semmelweis Egyetem részére a gazdasági szereplő korábbi közbeszerzési eljárásban az EKR-ben elektronikus úton már benyújtott. Ebben az esetben a gazdasági szereplő nyilatkozik arról, hogy mely korábbi eljárásban benyújtott igazolást kéri figyelembe venni a bírálat során.

Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

Alkalmatlan az ajánlattevő:

M/1.) amennyiben nem rendelkezik a jelen hirdetmény feladásától visszafelé számított 3 évben, egészségügyi intézmény részére, egy vagy több, az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően teljesített, gyógyszerkészítmények szállítására vonatkozó referenciával/referenciákkal összesen 500 doboz mennyiségben.

Ajánlatkérő a vizsgált időszak alatt befejezett, de legfeljebb hat éven belül megkezdett szállításokat veszi figyelembe.

Folyamatban lévő szerződések akkor mutathatók be referenciaként, ha azokból egyértelműen megállapítható, hogy a fent megadott teljesítés(ek)re az ajánlati felhívás feladásának időpontjától visszafelé számított 3 évben (36 hónapban) került sor.

A felhívás IV.1.3) pontja szerint a hirdetmény több ajánlattevővel való keretmegállapodás megkötésére irányul azzal, hogy a keretmegállapodás résztvevőinek tervezett maximális létszáma: 10.

A felhívás VI.3. pontjában a további információk körében rögzítésre került, hogy

2. Az ajánlatban csatolni kell:

EKR-ben megadott űrlapok szerinti nyilatkozatokat:

- Kbt. 66. § (5) bekezdés szerinti felolvasólap a 68. § (4) bekezdése szerinti adatokkal,
- Ajánlattevői nyilatk. a Kbt. 66. § (2) bek. szerint,
- Nyilatk. változás-bejegyzési kérelem benyújtásáról (nemleges tartalom esetén is),
- Nyilatk. a Kbt. 62. § (1) bek. k) pont kb) és kc) alpontjai alapján (bírálati szakaszban),
- Nyilatk. a Kbt. 67. § (4) bek. és a 321/2015. Korm. rend 15.§ (2) bek.-ének megfelelően
- Nyilatk. a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontja vonatkozásában,
- Nyilatk. a Kbt. 65. § (7) bekezdése vonatkozásában,
- Nyilatk. üzleti titokról,
- EEKD az alkalmasság és a kizáró okok fenn nem állásának előzetes igazolására.

A Közb. dok.-ban megadott nyilatkozatok:

- Nyilatk. szerződésterv.-ről
- Nyilatk. biz. adatkezelésről

— Nyilatk. külföldi AT-meghat. (adott e.)
— Nyilatk. idegen nyelvű dok. fordításáról.

8. Jelen eljárás a Kbt. 105.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti keretmegállapodás megkötésére irányul.

AK az AT-knek az elért helyezésük sorrendjében küld lehívásokat. Amennyiben a beszerezni kívánt hatóanyag, gyógyszerforma, hatáserősségnek megfelelő gyógyszer nem szerepel a sorrendben előrébb rangsorolt AT aktuálisan lejelentett negyedéves listáján, akkor az adott lehívás során azon AT-ket kell csak figyelembe venni, amelyeknél a beszerezni kívánt hatóanyag, gyógyszerforma, hatáserősség szerepel. Ha az adott lehívást az előzőek szerinti módon előrébb rangsorolt AT visszajelzése alapján, készlethiány, vagy egyéb ok miatt nem tudja teljesíteni, AK a sorrendben következő AT-t hívja fel teljesítésre.

Azonos helyezés esetén a lehívások sorrendjét AK közjegyző előtt tartott sorsolással állapítja meg, melyet egy alkalommal folytat le és az egész keretmegáll. tartama alatt érvényesnek tekint.

Ha a beszerezni kívánt gyógyszer nem szerepel egy AT aktuális listájában sem, akkor először az első helyezett AT-nél kezdeményezi AK a készítmény egyedi import engedély alapján történő beszerzését. Elutasítás esetén értelemszerűen a sorrendben azt követő AT-t hívja fel AK a teljesítésre”.

3. Ajánlattételi határidőre a kérelmező, az Atlas Pharma Gyógyszernagykereskedelmi Kft. és a Mediwings Pharma Kft. nyújtott be ajánlatot.

4. A kérelmező ajánlatába csatolta az egységes európai közbeszerzési dokumentumot, továbbá nyilatkozott, hogy az ajánlatkérő korábbi, EKR001166552019 EKR azonosító számú, azonos tárgyú eljárásában benyújtott „Ajánlattevői nyilatkozat a Kbt. 62. § (1) bekezdés a) és e) és (2) bekezdése tekintetében a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 8. §-ának a) pontja szerint” elnevezésű igazolást kéri figyelembe venni, és csatolta a hivatkozott nyilatkozatot. Továbbá nyilatkozott, hogy nem áll a Kbt. 62. § (1) bekezdése szerinti kizáró okok hatálya alatt.

Az alkalmassági követelményre vonatkozóan előzetesen nem nyújtott be igazolást.

5. Az ajánlatkérő 2021. augusztus 13-án felhívta az ajánlattevőket az igazolások benyújtására. A kérelmezőt „az ajánlati felhívásban ismertett M1) jelölésű műszaki és szakmai alkalmassági követelménynek való megfelelést alátámasztó igazolások (referencia) a közbeszerzési dokumentumoknak megfelelően (közbeszerzési dokumentumok II. Fejezet Nyilatkozatminták 30-31. oldal szerinti minta)” benyújtására hívta fel. A többi ajánlattevőt a kizáró okok fenn nem állására és az alkalmassági követelményeknek való megfelelés benyújtására is felhívta.

6. Az ajánlatkérő 2021. augusztus 31-én felhívta az ajánlattevőket az ajánlati kötöttségük fenntartására. A felhívásban hivatkozott a Kbt. 70. § (2) bekezdésére rögzítve, hogy „amennyiben Ajánlattevő a fenti határidőben nem nyilatkozik, Ajánlatkérő jogosult úgy tekinteni, hogy ajánlatát a megjelölt ideig fenntartja.” A Mediwings Pharma Kft. tett egyedül az ajánlati kötöttség fenntartásáról nyilatkozatot.

7. Az ajánlatkérő 2021. szeptember 10-i összegezésben a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontja alapján a következő indokolással: „Ajánlattevő az EKR rendszeren keresztül határidőben benyújtotta ajánlatát. Ajánlatkérő 2021. augusztus 13-án felkérte Ajánlattevőt a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolások benyújtására. Az igazolások benyújtásának határideje 2021. augusztus 19. 12:00

óra volt. Ajánlattevő nem nyújtotta be a kért igazolásokat és a Kbt. 69. § (5) bekezdésére tekintettel nem volt helye a hiánypótlási felhívásnak. Ajánlatkérő az ajánlatot az értékelés során a Kbt. 69. § (5) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyta.”

Ajánlatkérő a keretmegállapodás első részében a Mediwings Pharma Kft.-t, mint az 1. helyre rangsorolt ajánlattevőt és az Atlas Pharma Kft.-t, mint a 2. helyre rangsorolt ajánlattevőt hirdette ki az eljárás nyerteseinek.

8. A kérelmező 2021. szeptember 13-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be érdemben a jogorvoslati kérelmével megegyező tartalommal, azt az ajánlatkérő 2021. szeptember 15-én elutasította.

A kérelem és a kérelmező észrevételei

9. A kérelmező jogsértés megállapítása mellett az eljárást lezáró döntés és az összegezés megsemmisítését, valamint az ajánlatkérő Kbt.-nek megfelelő eljárás lefolytatására való kötelezését kérte, mivel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (4)-(5) bekezdését, a Kbt. 71. § (1) bekezdését, és a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontját.

10. Előadta, hogy a kérelmező már az ajánlatában a Kbt. 69. § (11a) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett, valamint ezzel egyidejűleg benyújtott egy, az eljárásban előírt kizáró okok közül a Kbt. 62. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira, valamint (2) bekezdésére vonatkozó olyan tételes igazolást, amely az ajánlatkérő egy korábbi közbeszerzési eljárásában az EKR-ben elektronikusan már benyújtásra került. A kérelmező az előírt alkalmassági követelményre vonatkozóan előzetesen, azaz a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívást megelőzően nem nyújtott be igazolást. Az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásában felhívta kérelmezőt, hogy nyújtsa be a felhívásban meghatározott alkalmassági követelménynek való megfelelés igazolását. Ajánlatkérő a többi ajánlattevőt az alkalmassági követelmény igazolására való felhívás mellett a kérelmező által már az ajánlatában igazolt kizáró okokkal kapcsolatos igazolás benyújtására is felhívta. A kérelmező - adminisztratív hiba okán - a folyamatban lévő eljárási cselekményt nem zárta le, így a kérelmező az ajánlatkérő Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti, szűkített tartalmú felhívására nem nyújtott be igazolást az alkalmassági követelmény tekintetében.

11. A kérelmező csatolta az EKR rendszerből lekért eseménynaplót, az alkalmassági követelménnyel kapcsolatos igazolások csatolását igazoló képernyőképeket, illetve magát a korábban beszerzett referenciaigazolást, valamint az előkészített referencianyilatkozatot is. Rögzítette, hogy a benyújtott dokumentumok igazolják, hogy a referenciaigazolás már 2021. július végén beszerzésre került, illetve az igazolások csatolásához szükséges „AIGB010 - Igazolások benyújtásának rögzítése” eljárási cselekmény már három nappal a határidő lejártá előtt, 2021. augusztus 16. napján megindításra került. Mindösszesen egy adminisztrációs hiba okán nem kerültek végül a dokumentumok benyújtásra. Az igazolások beszerzése érdekében tett intézkedések, valamint az igazolások benyújtásához vezető folyamat lényegében teljes végigvitele (kivével az effektív benyújtást) igazolják, hogy kérelmező szándéka egyértelműen arra irányult, hogy a korábban, az ajánlat és kizáró okokkal kapcsolatos igazolások benyújtásával már kifejezett szerződéskötési szándékát megerősítse.

12. Ugyancsak a kérelmező szerződéskötési szándékát és ajánlattételének komolyságát támasztja alá az a tény, hogy a törvényi vélelem alapján, hallgatólagosan meghosszabbította az ajánlatát terhelő kötöttséget.

13. Kérelmezőnek nyilvánvaló célja és alapvető érdeke volt a közbeszerzési eljárásban való további részvétel, így ajánlatkérő nem feltételezhette megalapozottan, hogy az alkalmassági követelménnyel kapcsolatos igazolás benyújtásának elmulasztása a részvételi szándék megszűnésének a kifejeződése a kérelmező részéről. Miután a kérelmező az előzetes vitarendezési kérelemben feltárta és dokumentumokkal is alátámasztotta az adminisztrációs hiba elkövetését, az ajánlatkérőnek ezt figyelembe kellett volna vennie.

14. Kérelmező álláspontja szerint a jelen ügy megítélésének egyik kulcskérdése a tételes igazolások körének meghatározása és ez alapján a Kbt. 69. § (5) bekezdésének megfelelő alkalmazása. Tételes igazolásnak kell tekinteni mindazon dokumentumok összességét, amelyek az eljárás megindításakor, illetve az ajánlat benyújtásakor annak minősülnek, így minden olyan igazolást, amelyek EEKD-ben foglalt nyilatkozatok alátámasztásaként a kizáró okokkal, valamint az alkalmassági követelményekkel kapcsolatosak. A tételes igazolások köre nem szűkíthető le az eljárás folyamatban léte alatt azon kizáró okokkal, illetve alkalmassági követelményekkel kapcsolatos igazolásokra, amelyek a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívás kiküldéséig nem kerültek benyújtásra.

15. A jelen esetben az ajánlatkérőnek hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátania az alkalmassági követelményre vonatkozó tételes igazolással összefüggésben a Kbt. 69. § (4) bekezdésének utolsó fordulata szerinti jogi fikcióra figyelemmel. A Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívás az ajánlatkérő által az eljárást megindító dokumentumokban megállapított tételes igazolásokra, mint oszthatatlan egységre vonatkozik, azaz ezt nem lehet megbontani csak a kizáró okok hiányára vonatkozó igazolásokra vagy csak az alkalmassági követelményeknek való megfelelés igazolására szolgáló dokumentumokra, hanem együttesen kell ezeket a tételes igazolásoknak tekinteni. A fentiekből pedig - formál logikai jogértelmezéssel - az következik, hogyha a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásra benyújtott tételes igazolásnak kell tekinteni az ajánlatban benyújtott kizáró okok hiányára vonatkozó nyilatkozatokat, akkor ajánlatkérőnek a tételes igazolásokra vonatkozó felhívás után a Kbt. 71. § -a szerint hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátania a hiányos/hiányzó tételes igazolások vonatkozásában.

16. A Kbt. 69. § (4) bekezdése előírásából következően az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban szabadon eldönthette, hogy a kizáró okok kapcsán benyújtott igazolást az előzetes bírálat keretében figyelmen kívül hagyja és csak a tételes igazolások bírálata során vizsgálja a benyújtott igazolást, vagy már az előzetes bírálat keretében elvégzi a dokumentumok vizsgálatát. Az a tény, hogy az ajánlatkérő a 2021. augusztus 13. napján kelt felhívásában csak az alkalmassági követelményekkel kapcsolatos tételes igazolást szerepeltette, egyértelműen arra utal, hogy a kizáró okokkal összefüggő tételes igazolást az ajánlatkérő már az előzetes bírálat keretében vizsgálta és megfelelőnek találta. Sem a Kbt. előírásai, sem a vonatkozó rendelkezések kapcsán ismert jogalkotói szándék nem támasztják alá viszont azt az ajánlatkérői értelmezést, miszerint ha az előzetes bírálat keretében megtörtént az előzetesen benyújtott tételes igazolás vizsgálata, akkor a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondatában rögzített fikció nem tekintendő irányadónak. Az igazolások utólagos csatolására épülő kétlépcsős bírálati rendszer az ajánlatok integritását akként bontja meg, hogy az előzetes bírálat keretében vizsgálendő dokumentumokat elválasztja az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozatokat alátámasztó, a kizáró okokkal és az alkalmassági követelményekkel kapcsolatos tételes igazolásoktól. Az előzetesen és önkéntesen csatolt igazolások esetén nyilvánvalóan nincs értelme az igazolások benyújtására ismételt felszólítani az ajánlattevőt, de a Kbt. 69. § (4) bekezdésének utolsó mondata erre az esetre is egyértelműsíti, hogy a tételes igazolások az előzetes benyújtástól függetlenül egységként

kezelendők, mintha azok mindegyike a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásra került volna benyújtásra. A Kbt. 69. § (11a) bekezdés kapcsán a jogalkotó szándéka egyértelműen az volt, hogy közbeszerzési eljárások lefolytatásához szükséges időigény csökkentéséhez fűződő érdek érvényesüljön azáltal, hogy az adott ajánlatkérő korábbi eljárásában benyújtott igazolások felhasználásra kerülhessenek, azaz egyenrangúnak minősüljenek a folyamatban lévő eljárásban benyújtandó igazolásokkal. Ezáltal az a körülmény, hogy a kérelmező nem csak a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján kibocsátott felhívásra, hanem már az ajánlatában kérte figyelembe venni a korábbi eljárásban benyújtott tételes igazolást, nem áll szemben a jogalkotói szándékkal, tehát helytállóan járt el az ajánlatkérő akkor, amikor a Kbt. 69. § (4) bekezdésének utolsó fordulata alapján a kizáró okokkal kapcsolatos tételes igazolást figyelembe vette a bírálat során, ugyanakkor jogsértő volt az ajánlatkérő magatartása a tekintetben, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdésében rögzített fikció alapján viszont nem találta alkalmazhatónak a hiánypótlás jogintézményét a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásra be nem nyújtott referenciaigazolás kapcsán.

17. A közbeszerzési eljárások egyszerűsítését és meggyorsítását célzó jogalkotói törekvések nem írják, nem írhatják felül a Kbt.-ben rögzített, a minél szélesebb körű, átlátható verseny és az egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos alapelvi elvárásokat, valamint a jogalkalmazói gyakorlatban (pl. D.660/11/2015.) már évekkel ezelőtt kikristályosodott azon alapvetést, hogy „a hiánypótlás rendeltetése, hogy az ajánlatokban vagy részvételi jelentkezésekben előforduló kisebb hibák és hiányosságok ne okozzanak érvénytelenséget, ne vezessenek a verseny csökkenéséhez, a befektetett erőforrások elvesztegetéséhez”(Nagykommentár a közbeszerzési törvényhez (2021, szerkesztette: Dezső Attila, vonatkozó rész szerzője: dr. Nagy -Fribiczter Gabriella, 593. oldal).

18. Nem lehet jogszerűen különbséget tenni a Kbt. 69. § (5) bekezdése alkalmazása során aközött a helyzet között, hogy valamely tételes igazolás előzetesen, önkéntesen, vagy csak az ajánlatkérői felhívásra kerül benyújtásra, mert a két helyzet eltérő kezelése súlyos alapelvi és tételes jogi jogsértést valósíthat meg. Ha a kérelmező a kizáró okokkal összefüggésben benyújtásra került dokumentumokat nem az ajánlatában, hanem csak a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásra nyújtja be, akkor kétséget kizáróan terhelte volna az ajánlatkérőt a hiánypótlási felhívás kötelezettsége. Az, hogy egy ajánlattevő bizonyos igazolásokat előzetesen benyújt, nem járhat azzal a jogkövetkezéssel, hogy ennek következtében elveszti a hiánypótlás lehetőségét és hátrányosabb helyzetbe kerül, mint azon ajánlattevők, akik egy tételes igazolást nem előzetesen, hanem csak a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra nyújtanak be.

19. Kérelmező hivatkozott a Nagykommentár a közbeszerzési törvényhez (2021, szerkesztette: Dezső Attila) című kommentárra, illetve az abban hivatkozott D.82/11/2020. sz. határozatra, valamint a D.83/10/2020. sz. határozatban foglaltakra is.

20. A kérelmező jogorvoslati kérelmében előadta, hogy a kérelmezői ajánlat érvényessé nyilvánítása elengedhetetlen az ajánlatkérő számára is a betegellátás biztonságának megteremtése, és a Kbt. -ben meghatározott alapelvi törekvések megvalósítása érdekében. Az eljárásban érintett egyedi importon keresztül azok a készítmények forgalmazhatóak, amelyek Magyarországon nem törzskönyvezték, vagy esetleg centrálisan törzskönyvezték az EU-ban, de Magyarországon még sincs forgalmazójuk. Ezen készítményeket az OGYÉI által kiadott engedélyen keresztül forgalmazza az ajánlattevő nagykereskedő az ajánlatkérők részére. Ezek között vannak rendszeresen alkalmazott készítmények és vannak olyanok, amelyek előre nem láthatóak. Az ajánlatkérő által rendszeresen rendelt készítmények közül a

legjelentősebb és kardinális a Custodiol oldat, amely egy olyan infúziós oldat, amely elengedhetetlen a transzplantációhoz. Ez a készítmény csak közvetlenül a gyártótól szerezhető be. A beszerzésre vonatkozó szerződéssel a kérelmező rendelkezik. A kérelmező többek között számos egyetemet, országos intézményt, megyei kórházat és egyéb szervezeteket is ellát ezzel a készítménnyel. A gyógyszer kiemelt fontosságú, hiszen enélkül nem végezhetőek a transzplantációk. Ezen készítmények folyamatos biztosítása kapcsán, a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása komoly fennakadásokat, illetve jelentős költségnövekedést eredményezhet a beszerzésben.

21. A jogorvoslati eljárás során a kérelmező előadta, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdése utolsó fordulata szerinti fikcióval a jogalkotó egyszerűsíti a közbeszerzési eljárást és teremt meg az ajánlatkérők számára az összes tételes igazolás együttes, egyidőben történő bírálatának alapját. Abban az időpontban, amikor az ajánlatkérő megkezdte a kétlépcsős bírálat második, a tételes igazolások bírálatára vonatkozó szakaszát, a tételes igazolás egy része, a kizáró okokkal összefüggő valamennyi igazolás már az ajánlatkérő rendelkezésére állt, éppen ezért nem merülhet fel a Kbt. 69. § (5) bekezdés a) pontjának alkalmazhatósága.

22. A kérelmező megjegyezte, hogy az ajánlati kötöttség fenntartása körében éppen a Kbt. teszi - törvényi vélelem alkalmazásával - teljesen egyenértékűvé a kifejezett fenntartó nyilatkozatot és a hallgatás útján való fenntartást. A Kbt. előírásai alapján a helyes értelmezés az, hogy mivel a kérelmező teljesen szabályszerűen, a kifejezett nyilatkozattal egyenrangú, azonos megítélés alá eső módon fenntartotta az ajánlati kötöttségét, ezért ez a kérelmező továbbra is fennálló szerződéskötési szándékának egyértelmű bizonyítéka volt. Továbbá a kérelmező álláspontja szerint nem helytálló a Kbt. 69. § (4)-(5) bekezdéseire vonatkozó ajánlatkérői hivatkozás sem, mivel az aránytalanul alacsony ár körében az előzetes igazolás fel sem merülhet.

23. A kérelmező rögzítette, hogy a kérelemben, illetve az észrevételében szereplő alapelvekre csak a jogi érvelése alátámasztásaként hivatkozott, mivel a jelen ügy szerinti jogkérdés a tételes jogi rendelkezések alapján megítélhető.

24. A kérelmező akként nyilatkozott továbbá, hogy a kérelme mellékleteként megküldött eseménylista csupán az ajánlattevők felületén keresztül látszik.

25. A kérelmező 300.000.- Ft + Áfa összegű ügyvédi megbízási díj, mint eljárási költség megfizetésére kérte kötelezni az ajánlatkérőt. Az eljárási költség összegének alátámasztására megbízási szerződést csatolt. 1.957.920.- Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg.

Az ajánlatkérő észrevételei

26. Az ajánlatkérő kellő gondossággal járt el, a Kbt. 69. § (4)-(5) bekezdését, a Kbt. 71. § (1) bekezdését, valamint a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontját érintő jogsértés nem következett be, ezért az alaptalan kérelem elutasítását kérte.

27. A Kbt. 69. § (4) bekezdése értelmében, ha az ajánlattevő a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat benyújtotta az ajánlatában, a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondata alapján az ajánlatkérőnek nem kell felhívnia az ajánlattevőt az igazolások ismételt benyújtására, hanem úgy kell tekintenie, mintha a korábban benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő felhívására nyújtotta volna be, és szükség szerint hiánypótlást kell elrendelnie vagy felvilágosítást kell kérnie. Ha viszont az ajánlattevő a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat az ajánlatában részben csatolja be, az ajánlatkérőnek csak a hiányzó igazolások

benyújtására kell felhívnia az ajánlattevőt a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján, és az ezt követően a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra beérkezett igazolások tekintetében szükség szerint kell hiánypótlást elrendelnie vagy felvilágosítást kérnie. Ez olvasható a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (2021. július 5.) című dokumentumban is: „Amennyiben az ajánlattevő/részvételre jelentkező a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat az ajánlatában/részvételi jelentkezésében részben nyújtja be, az ajánlatkérő csak a hiányzó igazolások tekintetében hívja fel a Kbt. 69. § (4) bekezdés alapján, és az ezt követően – a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra – beérkezett igazolások tekintetében szükség szerint hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér”.

28. Jelen eljárásban a második eset a releváns, mivel a kérelmező kifejezetten a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásban foglaltakra nem nyújtott be semmit, így a Kbt. 65. § (5) bekezdése értelmében nincs helye hiánypótlásnak, mely által az ajánlata automatikusan érvénytelen.

29. A kérelmező által hivatkozott D.82/11/2020. számú döntőbizottsági határozatban foglalt esetben más a tényállás, mert az érintett eljárásban az ajánlatkérő úgy nem biztosította a hiánypótlás lehetőségét az ajánlattevő részére, hogy az ajánlattevő kifejezetten a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra nyújtotta be az igazolásait, nem az ajánlatában, és az egyik alkalmassági követelmény igazolását kihagyta. Ezért a D.82/11/2020. számú döntőbizottsági határozat megállapításai nem minősülnek teljesen analógnak, azonban a hivatkozott határozat 25. pontja ajánlatkérő tárgyi eljárásban hozott döntését támasztja alá.

30. Jelen eljárásban a kérelmező az igazolások egy részét az ajánlat részeként benyújtotta, az ajánlatkérő ezeket elfogadta, és a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolás bekérése már csak a fennmaradó alkalmassági követelményre korlátozódott. Miután az ajánlatkérő kifejezetten az M1) alkalmassági követelmény igazolásának benyújtására hívta fel a kérelmezőt, arra azt be kellett volna nyújtania. Azt egyébként a kérelmező sem vitatja, hogy részükről valóban nem került sor a referenciaigazolás benyújtásra. Mivel tehát ajánlatkérőnek a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívására történő igazolás benyújtását a kérelmező teljes körűen elmulasztotta, ajánlatkérő véleménye szerint a Kbt. 69. § (5) bekezdés a) pontjában foglaltak fennállnak, így az ajánlatkérő jogszerűen hagyta figyelmen kívül az értékelés során a kérelmező ajánlatát.

31. Az ajánlatkérő hivatkozott a Kbt. 69. § (5) bekezdéséhez fűzött indokolására. Arra tekintettel amennyiben az ajánlatban már kerültek benyújtásra igazolások, viszont az ajánlattevő a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra, tehát időben később már nem nyújt be semmit, az ajánlatkérő joggal feltételezheti, hogy az ajánlattevő elállt a nyeresi szándékától. Továbbá a kérelemben hivatkozott ajánlati kötöttség fenntartása is hallgatólagosan történt, hiszen kérelmező az ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozóan sem nyújtotta be nyilatkozatát.

32. A kérelmező amiatt esett el a hiánypótlás lehetőségétől, mert a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra egyáltalán nem nyújtott be igazolást.

33. Az ajánlatkérő utalt arra is, hogy ha a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti aránytalanul alacsony árvizsgálathoz kiküldött indokolás kérésre nem nyújt be semmit ajánlattevő, akkor sem biztosít részére ajánlatkérő a 71. § (1) bekezdés szerinti hiánypótlás lehetőségét, hanem ajánlatát érvénytelenné kell nyilvánítani. A jogi szabályozás a Kbt. 69. § (5) bekezdés a)

pontja tekintetében teljesen analóg ezzel, vagyis ha az ajánlattevő ajánlatkérő Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívására nem nyújt be semmit, akkor erre tekintettel az ajánlatát figyelmen kívül hagyja, és az összegezésben a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontjára tekintettel érvénytelenné nyilvánítja.

34. Rögzítette továbbá, hogy a vitarendezési kérelemből értesült arról, hogy egy befejezetlen eljárási cselekményről van szó a kérelmező részéről, a korábbiakban erre vonatkozó utalás az EKR rendszerből, illetve egyéb körülményből nem derült ki az ajánlatkérő számára.

35. Az ajánlatkérő egyebekben nem vitatta, hogy a kérelmezővel történő szerződéskötés elmaradásával az ajánlatkérőt veszteség éri, hiszen valóban a jelenleg hatályos keretmegállapodás alapján is meghatározó szerepet tölt be az egyedi import gyógyszerek biztosításában, azonban ajánlatkérőnek az eljárás során a jogszabályokban foglaltak értelmében nem volt lehetősége másként eljárni.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

36. Az ajánlatkérő Kbt. Második része szerinti közbeszerzési eljárása 2021. június 25-én került megindításra, így annak elbírálására a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezései az irányadóak.

37. A kérelmező jogorvoslati kérelme egy kérelmi elemet foglalt magában. A kérelmező kérelme alapján a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Kbt. 69. § (5) bekezdés a) pontja, illetve a kérelmezői ajánlat arra figyelemmel való érvénytelenné nyilvánítása - hiánypótlás nélkül - a jelen esetben alkalmazható volt-e, tekintettel arra, hogy a kérelmező már az ajánlatban benyújtotta a kizáró okokra vonatkozó igazolásait.

38. A Kbt. releváns rendelkezései a következők:

A Kbt. 69. § (1)-(2), (4)-(5) és (11a) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

(4) Az eljárás eredményéről szóló döntés meghozatalát megelőzően az ajánlatkérő köteles az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt megfelelő határidő tűzésével felhívni a kizáró okok, az alkalmassági követelmények, valamint - adott esetben - a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében a közbeszerzési dokumentumokban előírt igazolások benyújtására. Az ajánlatkérő az igazolások benyújtására kötelezett ajánlattevő ajánlata vonatkozásában ellenőrzi a (11) bekezdés szerinti adatbázisok

adatait is. A kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezetnek csak az alkalmassági követelmények tekintetében kell az igazolásokat benyújtani. A gazdasági szereplő által ajánlatában, részvételi jelentkezésében az ajánlatkérő erre vonatkozó, e § szerinti felhívása nélkül benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyhatja és elegendő azokat csak az eljárást lezáró döntést megelőzően, kizárólag azon ajánlattevők tekintetében bevonni a bírálatba, amely ajánlattevőket ajánlatkérő az igazolások benyújtására kívánt felhívni. Amennyiben az ajánlattevő az igazolásokat korábban benyújtotta, az ajánlatkérő nem hívja fel az ajánlattevőt az igazolások ismételt benyújtására, hanem úgy tekinti, mintha a korábban benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő felhívására nyújtották volna be és szükség szerint hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti ajánlattevő

a) egyáltalán nem, vagy kizárólag határidőn túl nyújtott be igazolást, vagy

b) a - valamely kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint (adott esetben) a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében - hiányosan benyújtott, illetve nem egyértelmű tartalmú igazolások esetében az esetleges hiánypótlást, illetve felvilágosítás kérést követően sem megfelelően nyújtja be az igazolásokat (ideértve azt is, ha az igazolás nem támasztja alá az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat tartalmát, vagy azzal ellentétes),

az ajánlatkérő ezen ajánlattevő ajánlatának figyelmen kívül hagyásával az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt hívja fel a (4) bekezdés szerint az igazolások benyújtására. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésben csak olyan ajánlattevőt nevezhet meg nyertes ajánlattevőként, aki az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok tekintetében az e törvényben és a jogszabályban foglaltak szerint előírt igazolási kötelezettségének eleget tett.

(11a) Nem kérhető a gazdasági szereplőtől olyan igazolás benyújtása, amelyet ugyanazon ajánlatkérő részére a gazdasági szereplő korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban az EKR-ben elektronikus úton már benyújtott. Ebben az esetben az ajánlatkérő (4) vagy (6)-(8) bekezdés szerinti felhívására a gazdasági szereplő nyilatkozik arról, hogy mely korábbi eljárásban benyújtott igazolást kéri figyelembe venni a bírálat során. Az ajánlatkérő attól függetlenül vizsgálja meg, hogy a korábban benyújtott igazolás megfelel-e az adott közbeszerzési eljárásban benyújtandó igazolásra irányadó tartalmi követelményeknek, hogy a korábbi igazolás adott esetben megjelöli, hogy azt mely közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára állították ki.

A Kbt. 71. § (1)-(3), (7)-(8), (10) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(2) A hiánypótlásra vagy a felvilágosítás nyújtására vonatkozó felszólítást az ajánlatkérő a többi ajánlattevő vagy részvételre jelentkező egyidejű értesítése mellett közvetlenül köteles az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező részére megküldeni, megjelölve a határidőt, továbbá a hiánypótlási felhívásban a pótlandó hiányokat.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat - ideértve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is - módosítani és kiegészíteni is lehet.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

(10) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontja alapján az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést.

39. A jelen esetben a kérelmező a kizáró okokra vonatkozó igazolásait benyújtotta az ajánlatában, az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásában ezek benyújtására nem is hívta fel. Ugyanakkor a kérelmező az ajánlatkérő Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívására nem nyújtotta be az M1) alkalmassági követelményre vonatkozó igazolásait. A Döntőbizottságnak abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Kbt. 69. § (5) bekezdés a) pontja, és arra figyelemmel a kérelmezői ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontja szerinti érvénytelenné nyilvánítása a jelen esetben jogszerűen alkalmazható volt-e.

40. Előjáróban a Döntőbizottság megvizsgálta a Kbt. 69. § (4) és (5) bekezdéséhez kapcsolódó jogalkotói indokolást.

41. A Kbt. 69. § (4) bekezdését az utolsó két mondattal – 2017. január 1-jei hatállyal - kiegészítő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény és az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CLX. törvény indokolása rögzíti, hogy „A § azt a gyakorlati jogalkalmazási kérdést rendez, hogy hogyan kell az ajánlatkérőnek eljárnia akkor, ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező önként benyújtja az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozatát alátámasztó igazolásokat már az ajánlatban, illetve részvételi jelentkezésben. A Kbt.-vel bevezetett nyilatkozati elv célját figyelembe véve az ajánlatkérőnek ezeket nem kell rögtön bevonnia a bírálatba, elegendő csak majd a nyertesként megjelölni kívánt (vagy az azt követő meghatározott számú ajánlattevő) tekintetében ellenőriznie az igazolásokat”.

42. A Kbt. 69. § (5) bekezdését módosító, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény módosításáról szóló 2018. évi LXXXIII. törvény 26. §-hoz fűzött indokolása rögzíti, hogy „A jelenlegi szabályozás nem egyértelmű a tekintetben, hogy miként jár el helyesen ajánlatkérő abban az esetben, ha az ajánlattevő a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolásait egyáltalán nem, határidőn túl, vagy nem megfelelően nyújtotta be. Az egyenlő bánásmód alapelveiből is fakadóan kialakult azon jogértelmezési gyakorlat, miszerint ajánlatkérőt abban az esetben is hiánypótlási illetve felvilágosítás kérés kötelezettség terhelte, ha az ajánlattevő a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívás ellenére egyáltalán nem nyújtott be dokumentumot.

A közbeszerzési eljárások lefolytatásához szükséges időigény csökkentéséhez fűződő érdek, valamint a joggal való visszaélés tilalmának érvényesülése ugyanakkor indokolja, hogy az ajánlatkérő - az erre irányuló felhívás ellenére - a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti dokumentumok benyújtásának teljes körű elmulasztását automatikusan akként értékelhesse, hogy az érintett ajánlattevőnek a továbbiakban nem célja a közbeszerzési eljárásban való sikeres részvétel.”

43. A fentiek szerint a Kbt. 69. § (4) bekezdése utolsó két mondata azon kérdést kívánta rendezni, hogy miként kell az ajánlatkérőnek eljárnia, ha egyes igazolások már az ajánlatban, részvételi jelentkezésben benyújtásra kerülnek. A Kbt. 69. § (5) bekezdésének módosított rendelkezései pedig azon jogértelmezési gyakorlat megszüntetését célozták, hogy az ajánlatkérőnek akkor is hiánypótlási felhívást kelljen kibocsátania, ha az ajánlattevő a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívás ellenére semmilyen dokumentumot nem nyújtott be.

44. A Kbt. 69. § (5) bekezdés a) pontja rendelkezései tehát arra irányulnak, hogyha az ajánlattevő egyáltalán nem nyújt be a kizáró okok vagy az alkalmassági feltétel tekintetében igazolást, akkor nem kell hiánypótlási felhívást kibocsátani. A Kbt. 69. § (5) bekezdés b) pontja rendelkezéseire figyelemmel ugyanakkor a hiánypótlás, illetve felvilágosításkérés kötelező a nem teljeskörűen benyújtott, illetve nem egyértelmű tartalmú igazolások tekintetében.

45. A Döntőbizottság álláspontja szerint a tárgyi jogkérdés a Kbt. 69. § (4) és (5) bekezdése együttes értelmezésével dönthető el.

46. A Kbt. 69. § (4) bekezdése utolsó mondata értelmében, amennyiben az ajánlattevő az igazolásokat korábban, azaz ajánlatában, illetve a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívást megelőzően benyújtotta, az ajánlatkérő nem hívja fel az ajánlattevőt az igazolások ismételt benyújtására, hanem úgy tekinti, mintha a korábban benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő felhívására nyújtották volna be és szükség szerint hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér.

47. A Döntőbizottság egyetértett azon kérelmezői állásponttal, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondatában a jogalkotó a jogi fikció jogtechnikai megoldásával élt, és akként rendelkezett, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívást megelőzően benyújtott igazolásokat úgy kell tekinteni, mintha az ajánlatkérő felhívására nyújtották volna be őket. Azaz a jogalkotó a hivatkozott jogi fikcióval egyes igazolások ajánlatban való benyújtását azonos joghelyzetnek tekintette a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívást követően benyújtott igazolásokkal. Rögzítette azt is a jogalkotó, hogy a jogi fikcióval érintett esetben az ajánlatkérő hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér.

48. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. a 69. § (5) bekezdése nem tesz különbséget a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívást megelőzően, illetőleg azt követően benyújtott igazolások tekintetében. Ezen distinkció hiánya visszavezethető a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondata szerinti jogi fikcióra, amely az eltérő időpontban benyújtott igazolásokra ugyanazt a jogi szabályozást vonatkoztatja.

49. A jelen esetben a kizáró okokra vonatkozó igazolások már a kérelmezői ajánlatban benyújtásra kerültek, ezeket az igazolásokat pedig a fentiek szerint úgy kell tekinteni, mintha a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásra nyújtották volna be őket.

50. Emiatt a jelen esetben a Kbt. 69. § (5) bekezdés a) pontja nem alkalmazható, mivel a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondata alapján úgy kell tekinteni, hogy a kérelmező nyújtott be igazolásokat az ajánlatkérő felhívására.

51. A Kbt. 65. § (5) bekezdés módosításához fűzött jogalkotói indokolás alapján megállapítható, hogy a jogalkotónak az volt a célja, hogy ha az ajánlattevők nem nyújtanak be a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívás ellenére semmilyen dokumentumot, akkor az értékelhető legyen akként, hogy az érintett ajánlattevőnek a továbbiakban nem célja a közbeszerzési eljárásban való sikeres részvétel. Azonban a jelen esetben a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondata miatt a Kbt. 69. § (5) bekezdéséhez fűzött indokolásban is megjelenő, a közbeszerzési eljárások lefolytatásához szükséges időigény csökkentése, joggal való visszaélés tilalma céljának kizárólagos figyelembe vétele contra legem jogalkalmazásra vezet. A Döntőbizottság kiemeli, hogy az (5) bekezdéshez fűzött indokolás nemcsak ezen célokat rögzíti, hanem maga is hivatkozik a teljes körű elmulasztásra. Abban az esetben, ha az ajánlattevő benyújt az ajánlatában igazolást, igazolásokat, a teljeskörű elmulasztásról nem beszélhetünk a (4) bekezdés utolsó fordulata alapján, a hiánypótlást az ajánlatkérőnek biztosítani kell.

52. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő álláspontja szerint a Közbeszerzési Hatóság hiánypótlásról szóló útmutatója alátámasztja az ajánlatkérő értelmezését, a Döntőbizottság azt is megvizsgálta, a jogkérdést ugyancsak érintő, a kizáró okokra vonatkozó útmutatóval együtt.

53. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (2021. július 5.) a jelen jogorvoslattal érintett körben az alábbiakat mondja ki: „Abban az esetben, ha az ajánlattevő/részvételre jelentkező a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat az ajánlatában/részvételi jelentkezésében már benyújtja, a Kbt. 69. § (4) bekezdés utolsó mondata alapján az ajánlatkérő nem hívja fel az ajánlattevőt az igazolások ismételt benyújtására, hanem úgy tekinti, mintha a korábban benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő felhívására nyújtották volna be, és szükség szerint hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér. Amennyiben az ajánlattevő/részvételre jelentkező a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat az ajánlatában/részvételi jelentkezésében részben nyújtja be, jogszerű megoldás, ha az ajánlatkérő nem hívja fel az ajánlattevőt az igazolások ismételt benyújtására, hanem úgy tekinti, mintha a korábban benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő felhívására nyújtották volna be, és szükség szerint hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér. Amennyiben az ajánlattevő/részvételre jelentkező a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat az ajánlatában/részvételi jelentkezésében részben nyújtja be, az ajánlatkérő csak a hiányzó igazolások tekintetében hívja fel a Kbt. 69. § (4) bekezdés alapján, és az ezt követően – a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra – beérkezett igazolások tekintetében szükség szerint hiánypótlást rendel el vagy felvilágosítást kér.”

54. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a kizáró okok tekintetében benyújtandó igazolásokról, nyilatkozatokról, nyilvántartásokról és adatokról a Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők vonatkozásában (2021.05.06.) rögzíti, hogy „A kizáró okok hiányának Korm. rendelet szerinti igazolási kötelezettsége: [...] ha a (4) bekezdés szerinti ajánlattevő valamely kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében egyáltalán nem, vagy kizárólag határidőn túl nyújtott be igazolást, vagy a valamely kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint adott esetben a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében hiányosan benyújtott, illetve nem egyértelmű tartalmú igazolások esetében az esetleges hiánypótlást, illetve felvilágosítás kérést követően sem megfelelően nyújtja be az igazolásokat

(ideértve azt is, ha az igazolás nem támasztja alá az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat tartalmát, vagy azzal ellentétes), az ajánlatkérő ezen ajánlattevő ajánlatának figyelmen kívül hagyásával az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt hívja fel a (4) bekezdés szerint az igazolások benyújtására [Kbt. 69. § (5) bekezdés]; ebben a körben 2020. február 1-jei hatállyal egyértelműsíti tehát a jogszabály, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti dokumentumok benyújtásának teljes körű elmulasztása érvénytelenséget von maga után az ajánlatkérő hiánypótlási, felvilágosításkérési kötelezettsége nélkül; azaz, amennyiben a kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint adott esetben a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében valamely igazolás benyújtására nem kerül sor, úgy az hiánypótlás tárgyát képezheti, automatikus érvénytelenséget az eredményezhet, ha egyáltalán nem nyújt be ajánlattevő igazolást a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra vagy kizárólag határidőn túl nyújt be igazolást”.

55. A Döntőbizottság álláspontja szerint a Közbeszerzési Hatóság jelen határozatban hivatkozott útmutatói sem ellentétesek a fentiek szerinti döntőbizottsági állásponttal. Az ajánlatkérő által hivatkozott hiánypótlásra vonatkozó útmutató külön veszi az ajánlatban/részvételi felhívásban benyújtott igazolásokat a ténylegesen a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívásra benyújtott igazolásoktól, de mindkettő esetében rögzíti a hiánypótlás, felvilágosításkérés kötelezettségét.

56. A fentiekre figyelemmel a Döntőbizottság azt állapította meg, hogy a jelen esetben a kérelmező által nem csatolt igazolásokkal összefüggésben hiánypótlásnak lett volna helye, melynek elmulasztásával az ajánlatkérő megsértette a rendelkező részben megjelölt jogsértéseket. Az ajánlatkérő a hiánypótlási felhívást követően kerül abba a helyzetbe, hogy a kérelmező ajánlata érvényességéről döntést hozzon.

57. A felek által hivatkozott döntőbizottsági határozatok tényállása a jelen esettől eltér.

58. A Döntőbizottság az alapos jogorvoslati kérelemre a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét és a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a jogsértő döntést.

59. A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

60. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 124. §-a szerint [Az eljárási költség] Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet”.

Az Ákr. 129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről] (1) bekezdése szerint „Az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről. A (2) bekezdés értelmében „Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani”. Ezen szakasz (3) bekezdése szerint a hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

61. Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének 2., 4. és 16. pontja szerint a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség az igazgatási szolgáltatási díj és az ügyfél képviseletében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költség, valamint egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkiadás. A Kúria Kfv. 37.196/2020/7. sz. ítéletében rögzítette, hogy „Az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül, ha az az adott közigazgatási eljárásban, az ügyfél eljárási kötelezettségének teljesítésével, jogai gyakorlásával okozati összefüggésben, indokoltan, ténylegesen felmerült.” ([31] bekezdés)

62. A Döntőbizottság az Ákr.126. § (2) bekezdés b) pontja, 129. § (1) bekezdése és a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján döntött az igazgatási szolgáltatási díj viseléséről. A kérelmező 1.957.920,- Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, az ajánlatkérőnek meg kell fizetnie a kérelmező részére 300.000.-Ft-ot, az igazgatási szolgáltatási díjnak azon részét, amely a Hatóság bevételeit képezi, és amit az alapos kérelemre tekintettel nem a kérelmező visel. A Döntőbizottság ezen felül 1.657.920,- Ft összegű igazgatási szolgáltatási díjnak a kérelmező részére történő visszautalásáról intézkedett.

63. A kérelmező kérte az ajánlatkérő kötelezését 300.000.-Ft+ ÁFA, azaz háromszázezer forint plusz ÁFA összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére. A Kúria fent hivatkozott ítéletében – a 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. és 16. pontjának rendelkezéseit is figyelembe véve - rögzítette, hogy az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül.

64. A Döntőbizottság a kérelmezőnek – az alapos jogorvoslati kérelemmel kapcsolatosan előterjesztett – költségigényét alaposnak találta, és ekként az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja alapján az ajánlatkérőt kötelezte e költség viselésére, azonban a Döntőbizottság a kérelmező eljárási költsége helyett alacsonyabb összeget állapított meg az Ákr. 129. § (3) bekezdése alapján a tevékenység idő- és munkaigényessége tekintettel. A Döntőbizottság rögzíti, hogy ekörben figyelembe vette, hogy a kérelmező kérelme egy kérelmi elemet foglalt magában, és a kérelmező képviselője - a relatív egyszerű megítélésű ügyben - a kérelmen túl egy érdemi észrevételt nyújtott be a Döntőbizottság részére azzal, hogy a kb. 40 percig tartó tárgyaláson részt vett.

65. A Kúria Kfv.V.35.172/2014/4. sz. ítéletében rögzítette, hogy a „bírság Pp.-ben meghatározott kötelezettsége, hogy a már felmerült költségek pontos összegéről és az azt viselő személyről dönt, nem az Áfa tv. hatálya alá tartozó gazdasági tevékenység, ahogyan bíróság ítélete alapján (termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás hiányában) a perköltség egyik fél részéről a másik félnek való megfizetése sem. Abból következően pedig, hogy a perköltségviselés nem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, a perköltségnek nincsen áfa vonzata. A per során egyes, a perköltségbe tartozó tételek (pl.: áfa alany szakértő számlája) tartalmazhatnak áfa-t, azonban ez a perköltségviselést nem teszi áfa kötelessé, az Áfa tv.

hatálya alá tartozó ügylet hiányában”. A fentiekre figyelemmel – a perköltség analógiájára - az eljárási költségről való döntés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) hatálya alá tartozó ügyletnek, és az eljárási költség viselés sem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, annak nincs áfa vonzata. A fentiekre figyelemmel a Döntőbizottság az eljárási költség után általános forgalmi adót nem állapított meg.

66. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

67. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. október 20.

Dr. Kenessey Réka sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Szigeti-Szabó Andrea ügyvéd (Bihary-B. Szabó-Jean-Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda)
2. Dr. Farkas Dénes kamarai jogtanácsos
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
4. Miniszterelnökség